

Briselē, 24.7.2015.
COM(2015) 359 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

EIROPAS PARLAMENTAM

DIVPADSMITAIS ZIŅOJUMS

**PĀRSKATS PAR TREŠO VALSTU TIRDZNIECĪBAS AIZSARDZĪBAS
PASĀKUMIEM PRET EIROPAS SAVIENĪBU 2014. GADĀ**

{SWD(2015) 145 final}

1. IEVADS

Trīs tirdzniecības aizsardzības instrumenti (TAI) ir antidempinga, antisubsidēšanas un aizsardzības pasākumi. Antidempinga (AD) un antisubsidēšanas (AS) pasākumu mērķis ir neitralizēt negodīgas tirdzniecības prakses, piemēram, importa par dempinga cenām vai subsidēta importa negatīvo ietekmi, savukārt aizsardzības pasākumiem būtu īslaicīgi jāaizsargā nozares no neparedzēta un ievērojama importa pieauguma negatīvās ietekmes. Aizsardzības pasākumi arī atšķiras no diviem pārējiem instrumentiem, jo tie tiek piemēroti jebkuras izcelsmes importam, savukārt antidempinga un antisubsidēšanas pasākumi attiecas uz konkrētu valsti (un pat uzņēmumu).

Piemērojot TAI, nepieciešams pedantiski ievērot PTO noteikumus. Nepareiza TAI piemērošana rada nelikumīgus un nepamatotus pasākumus, kam ir negatīva ietekme uz brīvu un godīgu tirdzniecību. Tas jo īpaši attiecas uz aizsardzības pasākumiem, kas ir tirdzniecību visvairāk ierobežojošais instruments, un attiecībā uz to noteikumi ir pat stingrāki par antidempinga un antisubsidēšanas pasākumiem.

Pēdējos gados un saistībā ar globālo ekonomikas krīzi ir novērots tirdzniecības aizsardzības pasākumu izmantošanas pieaugums. Ekonomikas krīzes laikā, kad dažās nozarēs samazinās iekšzemes patēriņš, nozares savai produkcijai dabiski meklē citus noieta tirgus un koncentrējas uz eksporta tirgiem. Tāpēc ir ļoti svarīgi, ka šīs eksporta iespējas nekavē patvaļīgi tirdzniecības aizsardzības pasākumi, kas nepamatoti ierobežo pieeju tirgum.

PTO dalībvalstīm ir tiesības izmantot TAI. ES bieži lieto šos instrumentus (izņemot aizsardzības pasākumus), taču izmanto līdzsvarotu un mērenu pieeju un piemēro stingrus standartus, kas pat pārsniedz tās PTO noteiktās saistības. ES sagaida, ka tās tirdzniecības partneri šo instrumentu izmantošanā ievēros PTO noteiktos standartus, par kuriem tie ir vienojušies. Šajā kontekstā Komisija turpina centienus veicināt starp tirdzniecības partneriem TAI izmantošanas labāko praksi un ir vēl vairāk pastiprinājusi uzraudzību.

Komisija iesaistās, kad vien nepieciešams, lai risinātu sistēmiskus jautājumus, kas konstatēti trešo valstu tirdzniecības aizsardzības instrumentu lietošanā un praksē, un nodrošinātu atbilstību PTO. Komisija sistemātiski iesniedz rakstiskus komentārus un arī arvien vairāk piedalās trešo valstu TAI tiesvedības atklātajās sēdēs, jo īpaši tad, kad nepamatoti tiek ietekmētas ES eksportētāju tiesības un intereses.

Turklāt Komisija nodrošina detalizētu ar TAI saistītu apmācību trešo valstu izmeklēšanas iestāžu ierēdņiem, cenšoties piemērot savus augstos standartus TAI izmeklēšanā un šādi paaugstinot trešo valstu veiktās izmeklēšanas kvalitāti. Šādas mācības parasti rīko vienreiz gadā, vienas nedēļas semināra formā līdz 25 dalībniekiem apmēram no piecām trešām valstīm. Tā kā bija liela interese, 2014. gadā tika rīkots otrs šāds seminārs. 2014. gadā rīkotajās mācībās piedalījās ierēdņi no Izraēlas, Kosovas, Pakistānas, Panamas, Tadžikistānas, Ukrainas, Vjetnamas, Dominikānas Republikas un Turcijas. Turklāt Komisijas TAI eksperti sniedza mācību semināru Marokas ierēdņiem Rabatā. Komisijas TAI eksperti 2014. gadā saņēma papildu pieprasījumus no Ēģiptes un Tunisijas par šo valstu ierēdņu apmācību uz vietas.

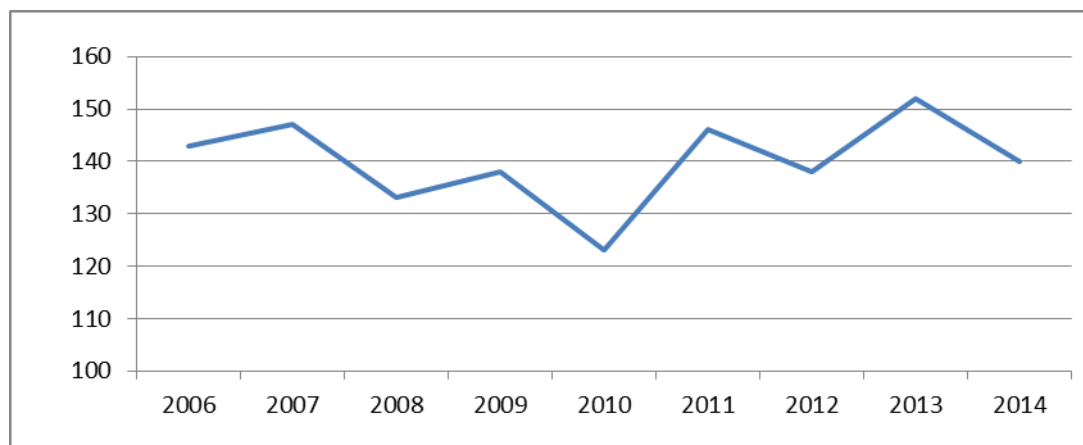
Šajā ziņojumā ir aprakstītas vispārējās tendences tirdzniecības aizsardzības pasākumos ar trešām valstīm, kas nelabvēlīgi ietekmē vai var ietekmēt ES eksportu (trešo valstu veikti AD un AS pasākumi var attiekties uz ES kopumā vai uz atsevišķu(-ām) dalībvalsti (-īm)). Tajā ir arī sniegts pārskats par to, ko konkrēti nozīmē trešās valsts uzraudzība ar sīku analīzi par katru valsti un detalizētiem skaitļiem pielikumā.

2. VISPĀRĒJĀS TENDENCES

Līdzīgi kā 2013. gadā arī 2014. gadā trešo valstu veiktie tirdzniecības aizsardzības pasākumi joprojām bija intensīvi.

Kamēr spēkā esošo pasākumu skaits samazinājās līdz 140 (no 152 pasākumiem 2013. gadā), galvenokārt tādēļ, ka dažiem pasākumiem beidzās termiņš, 2014. gadā tikai piemēroti 34 jauni pasākumi (salīdzinot ar 27 pasākumiem 2013. gadā) un tika uzsākta 41 jauna izmeklēšana (salīdzinot ar 43 jaunām izmeklēšanām 2013. gadā). Tādējādi paredzams, ka šī intensīvā aktivitāte saglabāsies arī 2015. gadā.

Kopējais spēkā esošo pasākumu skaits

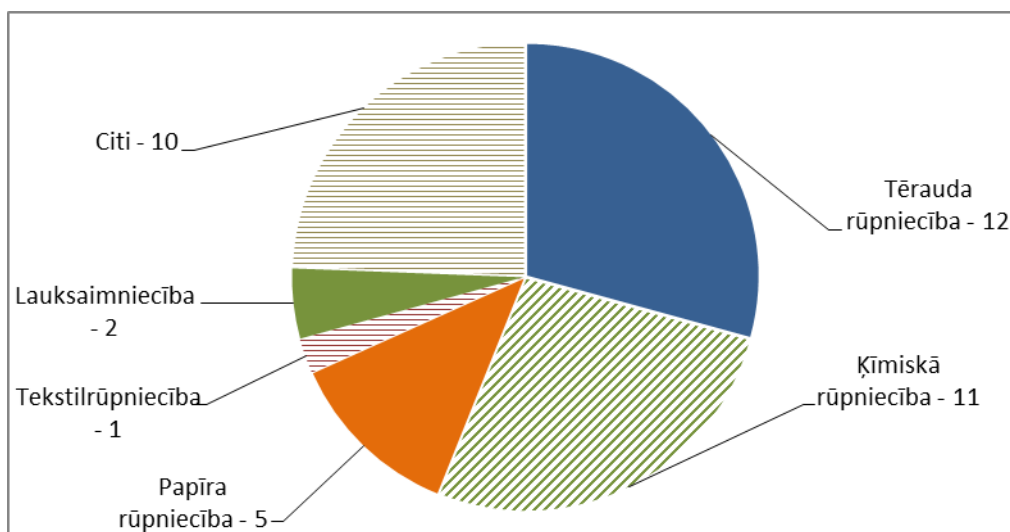

Avots: PTO un ES statistika

Raugoties uz izmantoto instrumentu veidiem, no 140 spēkā esošajiem pasākumiem 104 ir antidempinga pasākumi, 4 ir antisubsidēšanas pasākumi, bet 32 – aizsardzības pasākumi (jāatgādina, ka ne visi aizsardzības pasākumi ietekmē ES eksportu). 34 jaunie pasākumi, kas noteikti 2014. gadā, ietver 19 antidempinga, 1 antisubsidēšanas un 14 aizsardzības pasākumus. Raugoties uz jaunu lietu ierosināšanu, 2014. gadā tika uzsāktas 23 aizsardzības pasākumu izmeklēšanas, 17 antidempinga un 1 antisubsidēšanas izmeklēšana. Jaunu aizsardzības pasākumu izmeklēšanu skaitam 2013. gadā bija šķietama tendence samazināties, jo īpaši, salīdzinot ar antidempinga izmeklēšanu skaitu. Taču šī tendence 2014. gadā nav apstiprinājusies. Faktiski to aizsardzības pasākumu izmeklēšanu skaits, kas tika uzsāktas 2014. gadā (proti, 23), ir tikpat liels kā 2012. gadā, un tas bija augstāks tikai 2009. gadā, kad bija uzsākta 31 jauna aizsardzības pasākumu izmeklēšana.

Šķiet, ka 2014. gadā **dažas nozares** ir īpaši kļuvušas par pasākumu mērķi. Tirdzniecības aizsardzības pasākumi bieži skāra tērauda ražošanas nozari, īpaši Vidusjūras reģionā, kā arī Latīņamerikā. Faktiski 2014. gadā tika uzsāktas 12 jaunas izmeklēšanas saistībā ar tērauda ražojumiem. Tam cieši seko ķīmiskās rūpniecības nozare ar 11 jaunām izmeklēšanām, kas uzsāktas 2014. gadā. Papīra rūpniecība 2014. gadā bija īpaši kļuvusi par pasākumu mērķi – tika uzsāktas 5 jaunas izmeklēšanas, kam sekoja vēl viena 2015. gada sākumā.

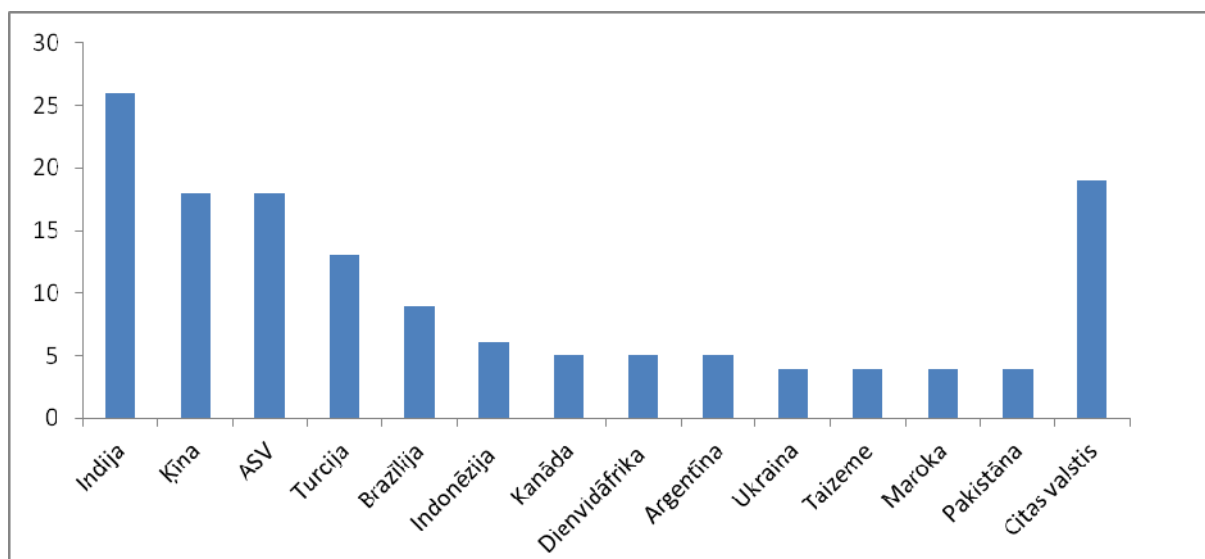
Jaunas izmeklēšanas, kas uzsāktas 2014. gadā, pa nozarēm

Avots: PTO un ES statistika

Aktīvākā valsts 2014. gadā bija **Indija**. Indijā pavisam spēkā ir 26 pasākumi (4 aizsardzības pasākumi un 22 antidempinga pasākumi). 2014. gadā tā ieviesa 4 jaunus antidempinga pasākumus un 4 jaunus aizsardzības pasākumus, kā arī uzsāka 7 jaunas aizsardzības pasākumu un 3 jaunas antidempinga izmeklēšanas. Tai seko **Ķīna** un **ASV** ar 18 spēkā esošiem pasākumiem (Ķīnā – 16 antidempinga un 2 antisubsidēšanas pasākumi, bet ASV – 17 antidempinga un viens antisubsidēšanas pasākums). 2014. gadā **Ķīna** ieviesa 4 jaunus pasākumus (3 antidempinga, 1 antisubsidēšanas) un uzsāka 1 antidempinga izmeklēšanu. **ASV** ieviesa 1 jaunu antidempinga pasākumu un neuzsāka nevienu jaunu izmeklēšanu.

2014. gada beigās spēkā esošie pasākumi pa valstīm

Avots: PTO un ES statistika

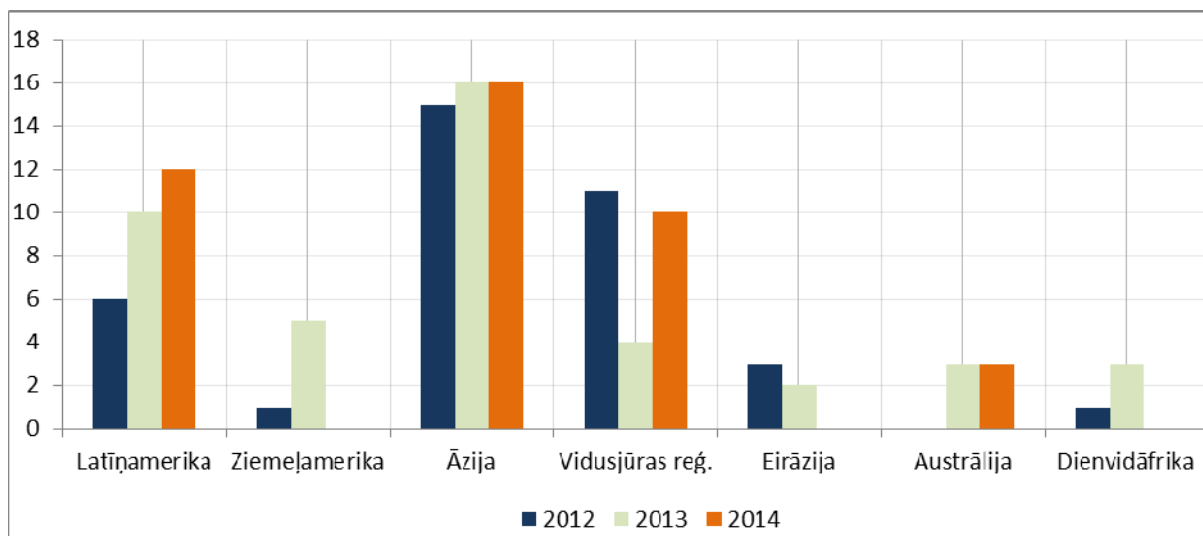
Pa reģioniem **Āzija**, **Latīņamerika** un **Vidusjūras reģions** ir bijuši visaktīvākie ar attiecīgi 16, 12 un 10 jaunām izmeklēšanām, kas uzsāktas 2014. gadā.

Latīņamerikā ir vērojama skaidri pieaugoša tendence ar attiecīgi 6, 10 un 12 jaunām uzsāktām izmeklēšanām pēdējo 3 gadu laikā.

Arī **Vidusjūras reģions** 2014. gadā palielināja aktivitāti, uzsākot 7 jaunas izmeklēšanas (salīdzinājumā ar 4 izmeklēšanām, kas uzsāktas 2013. gadā). Tas tomēr vēl ir zemāk par 2012. gada līmeni (tika uzsāktas 11 jaunas izmeklēšanas).

Viena no galvenajām problēmām Āzijā un Vidusjūras reģionā ir plaša aizsardzības pasākumu izmantošana. Āzijā aizsardzības pasākumu izmeklēšanas veidoja 12 no 16 izmeklēšanām, kas uzsāktas 2014. gadā, un 6 no 7 jaunām izmeklēšanām, kas uzsāktas Vidusjūras reģionā. Latīņamerikā tikai 2 no 12 jaunajām izmeklēšanām bija aizsardzības pasākumu izmeklēšanas.

Jaunas izmeklēšanas, kas uzsāktas 2014. gadā, pa nozarēm

Avots: PTO un ES statistika

3. JAUTĀJUMI, KAS ATKĀRTOJAS

3.1. Aizsardzības pasākumu izmantošana

Joprojām bažas rada jaunu aizsardzības pasākumu izmeklēšanu skaita palielināšanās. 2014. gadā trešās valstis uzsāka 23 jaunas aizsardzības pasākumu izmeklēšanas, salīdzinot ar 18 izmeklēšanām 2013. gadā. Šī tendence ir vēl jo vairāk satraucoša, jo daudzās izmeklēšanās ir apšaubāms, vai tiek ievēroti stingrie noteikumi, kas izstrādāti PTO Nolīgumā par aizsardzības pasākumiem. Kā jau minēts iepriekšējos ziņojumos, aizsardzības pasākumi ir visvairāk ierobežojošais instruments, un tie jāizmanto tikai patiesos ārkārtas apstākļos. Kaut arī ne visas aizsardzības pasākumu izmeklēšanas tieši ietekmē ES eksportu, Komisija sistemātiski iesaistās gandrīz visās izmeklēšanās jau tiesvedības uzsākšanas posmā, lai norādītu uz nopietniem trūkumiem daudzās no šīm izmeklēšanām.

Aizsardzības pasākumu ierosināšanas un izmeklēšanas jomā pastāv daudz kopīgu trūkumu. Bieži vien trešās valstis nekonstatē neparedzētu notikumu attīstību vai reaģē uz tāda importa pieaugumu, kas nav pietiekami nesens, pēkšņs, straujš vai būtisks. Turklāt kaitējums bieži vien ir apšaubāms un cēloņsakarības saikne neskaidra. Saistībā ar to jāatgādina, ka aizsardzības pasākumu izmeklēšanās standarta kaitējums ir *smags* kaitējums, kas ir augstāks standarts par *būtisku* kaitējumu, kuru nosaka antidempinga un antisubsidēšanas izmeklēšanās. Neskatoties uz Komisijas iesaisti, sadarbojoties ar ražošanas nozari, lielākajā daļā gadījumu tomēr pasākumi tiek piemēroti. Taču šādas iesaistes rezultātā vismaz dažos gadījumos tiek

noteikts mazāk ierobežojošs pasākums (zemākas nodevu likmes, augstākas kvotas, īsāks termiņš vai ātrāka pasākumu liberalizācija).

3.2. Instrumentu izmantošana jaunietekmes ekonomikās

PTO noteikumu neievērošana tirdzniecības aizsardzības jomā rada neattaisnotus pasākumus, kas nesasniedz paredzēto mērķi. Komisija ir konstatējusi, ka dažas jaunietekmes ekonomikas labprāt izmanto aizsardzības pasākumus neatkarīgi no tā, vai notiek imports par dempinga cenām, vai tas ir subsidēts. Jo īpaši tajos gadījumos, kad importa pieaugums galvenokārt ir no viena avota, atbilstīgs instruments parasti būtu antidempinga vai antisubsidēšanas instrumenti, kas attiecas uz konkrētām valstīm un nodrošina mērķtiecīgu reakciju uz konkrēto negodīgo tirdzniecības praksi.

Atšķirībā no antidempinga un antisubsidēšanas pasākumiem, aizsardzības pasākumi ietekmē jebkādas izcelsmes importu un tādējādi var kavēt godīgu konkurenci. Aplūkojot tuvāk daudzas aizsardzības pasākumu izmeklēšanas, kas uzsāktas pagājušajā gadā, visvairāk no tām jaunietekmes ekonomikās, var konstatēt, ka tās bieži attiecas uz nozarēm, kurām vietējā tirgū ir dominējošs stāvoklis vai kurās ir uzsākta milzīga jaudas palielināšana. Ir skaidrs, ka tās ir situācijas, kurās aizsardzības instrumenta izmantošana nav pamatota.

Dažos reģionos Komisija ir konstatējusi arī "domino" efektu. Konkrēti tas ir novērots Vidusjūras reģionā, kur Maroka kopš 2012. gada regulāri ir sākusi izmantot instrumentus, bet pēc tam šo praksi ir pārņēmusi Ēģipte, Tunisija un Jordāna, kamēr Turcija ir tradicionālāka ļoti aktīva TAI izmantotāja.

3.3. Pārredzamības trūkums

Svarīgs elements katrā tirdzniecības aizsardzības izmeklēšanā ir saistīts ar ietekmēto pušu aizstāvības tiesībām. Izmeklēšanas iestādēm būtu jānodrošina, ka pusēm savlaicīgi ir pieejami atbilstošu un jēgpilnu nekonfidencialu dokumentu kopums, ar ko iepazīties. Šādā dokumentu kopumā jābūt katra reģistrētā dokumenta nekonfidencialai versijai un/vai jēgpilniem konfidencialas informācijas kopsavilkumiem. Diemžēl daudzos izmeklēšanas procesos, jo īpaši, ja ir tikai viens vai daži sūdzības iesniedzēji, netiek sniegta gandrīz nekāda nekonfidenciala informācija. Šādos gadījumos Komisija iesaistās, lai izmeklēšanas iestādes sniegtu informāciju vismaz indeksu vai diapazonu formā un puses varētu gūt vispārēju priekšstatu par situāciju.

4. PTO RĪCĪBA

Komisija aktīvi iesaistās PTO, lai nodrošinātu PTO tiesību aktu pilnīgu ievērošanu.

Ja citu PTO dalībvalstu veiktie pasākumi pārkāpj PTO noteikumus, Komisija var pieprasīt PTO speciālistu grupas izveidi.

Piemēram, 2013. gada augustā Komisija lūdza speciālistu grupas izveidi pret *Ķīnas ieviestiem antidempinga pasākumiem attiecībā uz konkrētām tērauda caurulēm*. Process notika galvenokārt 2014. gadā un beidzās ar ES labvēlīgu iznākumu (sīkāka informācija turpmāk). 2014. gadā Komisija arī pieprasīja speciālistu grupas izveidi pret *Krievijas noteiktajiem antidempinga pasākumiem attiecībā uz vieglo kravas automobiļu importu*. Process turpināsies līdz 2015. gadam.

Turklāt Komisija arī kā trešā puse iesaistās PTO speciālistu grupās, ko pieprasa trešās valstis, ar galveno mērķi risināt un uzraudzīt sistēmiskus jautājumus, kas var arī ietekmēt ES

tirdzniecības aizsardzības instrumentu izmantošanu. Šādai iesaistei ir arī uzbrūkošs raksturs, jo Komisija atbalsta augstākus standartus tirdzniecības aizsardzības izmeklēšanās ārvalstīs. 2014. gadā Komisija kā trešā puse iesaistījās cita starpā šādās lietās: *ASV – antidempinga un kompensācijas pasākumi attiecībā uz lielām veļas mazgājamajām mašīnām no Korejas (WT/DS464)* un *ASV – antidempinga pasākumi attiecībā uz noteiktu garneļu importu no Vjetnamas (AB-2015-01)(DS429)*.

Visbeidzot Komisija arī aktīvi piedalās attiecīgajās PTO komitejās Ženēvā. Antidempinga/antisubsidēšanas komitejās tiek izskatīti citu PTO dalībvalstu veiktie pasākumi pusgada un ikmēneša PTO iesniegto atskaišu kontekstā. Īpaša uzmanība tiek pievērsta Aizsardzības pasākumu komitejai, ņemot vērā, ka šo instrumentu izmanto aizvien vairāk, kas ir pamats bažām. Komisija rosina apspriest konkrētus jautājumus, ja ES ir ekonomiskas vai sistēmiskas intereses. Turklāt Komisija arī piedalās vispārīgākā diskusiju grupā par aizsardzības pasākumu jautājumiem, kas notiek līdztekus šai PTO komitejai. Galvenais mērķis ir apmainīties ar viedokļiem par PTO dalībvalstu attiecīgo praksi.

5. GALVENIE SASNIEGUMI

5.1. Ēģipte – antisubsidēšanas izmeklēšanas izbeigšana bez pasākumu piemērošanas

2014. gada jūnijā Ēģipte uzsāka antisubsidēšanas izmeklēšanu attiecībā uz **Edam siera** importu no Nīderlandes. Mērķis bija ES subsīdijas, kā arī Nīderlandes programmas. Komisija sadarbojās izmeklēšanā un arī palīdzēja Nīderlandes iestādēm. Turklāt Komisija iesniedza iesniegumu, uzsverot, ka subsīdiu programmas, par kurām notiek izmeklēšana, nav bijušas specifiskas un tādēļ nav sodāmas saskaņā ar PTO noteikumiem. Turklāt bija stipras šaubas par kaitējuma un cēloņsakarības analīzi. Komisija arī piedalījās apspriedēs Kairā. 2015. gada martā izmeklēšanu pārtrauca, nepiemērojot pasākumus. Ēģiptes iestādes secināja, ka subsīdiu programmas bijušas nespecifiskas un tādējādi nav izskatāmas, un to izmeklēšana nevarēja konstatēt, ka pašmāju ražošanas nozarei nodarītais kaitējums būtu bijis būtisks.

5.2. Dienvidāfrika – galīgo maksājumu likmju samazinājums

Izmeklēšanā attiecībā uz **saldētām vistu daļām** no Vācijas, Nīderlandes un Apvienotās Karalistes, Dienvidāfrika (*ITAC*) ierosināja noteikt galīgos maksājumus attiecībā uz importu no šīm trim dalībvalstīm. Pēc komentāriem, kas tika saņemti no ieinteresētajām personām, tostarp Komisijas iesaistes, jo īpaši attiecībā uz dempinga starpībām un to aprēķiniem attiecībā uz Apvienoto Karalisti, *ITAC* ievērojami pazemināja šīs likmes gan atsevišķiem Apvienotās Karalistes ražotājiem (no 18,68 % līdz 13,07 %), gan likmi "visiem pārējiem" Apvienotajā Karalistē (no 34,7 % līdz 22,3 %).

5.3. Turcija – pasākumu negatīvās ietekmes samazinājums

Turcija ieviesa aizsardzības pasākumus, kas attiecas uz **tereftālskābi (PTA)**. Tomēr pēc Komisijas aktīvas iesaistes, atbalstot ES ražošanas nozari, piemērotās maksājuma likmes ir salīdzinoši zemas (4 %) un būs spēkā tikai 2 gadus. Komisija norādīja uz cēloņsakarības analīzes trūkumiem un uzsvēra, ka sakarā ar patēriņa pieaugumu jebkādi maksājumi varētu apdraudēt pietiekamas piegādes līmeni.

5.4. Maroka –pieņemtas saistības

Maroka 2012. gada decembrī uzsāka antidempinga izmeklēšanu attiecībā uz **insulīna** importu. Pagaidu maksājumi tika noteikti 2014. gada aprīlī un galīgie maksājumi 13,89 % apmērā tika ierosināti 2014. gada augustā. Pēc Komisijas iesaistes, atbalstot ES ražošanas

nozari, Marokas iestādes pieņēma attiecīgā Dānijas ražotāja saistības, un tādējādi maksājumu piemērošana tika apturēta.

5.5. ASV – turpināmības pārbaudes izbeigšana bez pasākumu turpināšanas

Komisija aktīvi piedalījās pirmajā pilnajā turpināmības pārbaudē attiecībā uz antidempinga pasākumiem, kas 2008. gadā tika ieviesti **vieglā termopapīra** importam no Vācijas. 2014. gada 28. maijā ASV *DOC* konstatēja, ka rīkojuma atsaukšana var novest pie dempinga turpināšanās vai atkārtotības. Pēc tam Komisija iesaistījās ASV *ITC* atklātajā sēdē 2014. gada oktobrī, atbalstot Vācijas ražošanas nozari. Pēc ASV *ITC* labvēlīga balsojuma antidempinga rīkojums 2014. gada 17. decembrī tika atsaukts.

5.6. Austrālija – vairākiem uzņēmumiem zemi maksājumi vai maksājumi nav noteikti

2013. gada 9. jūlijā Austrālijas iestādes uzsāka antidempinga izmeklēšanu attiecībā uz **tomātu pārstrādes produktiem** no Itālijas. Komisija iesaistījās vairākas reizes, iesniedzot vairākus iesniegumus Austrālijas Antidempinga komisijai, atbalstot Itālijas ražošanas nozari. Turklāt Komisijas eksperts piedalījās pārbaudes apmeklējumos, lai atbalstītu attiecīgos uzņēmumus. Tā rezultātā 45 % eksporta tika izslēgti no maksājumu piemērošanas, bet maksājumi citiem eksportētājiem, kas sadarbojās, bija salīdzinoši zemi (vidēji 4 %).

Diemžēl tikai pāris mēnešus vēlāk – 2015. gadā – Austrālijas iestādes uzsāka jaunu izmeklēšanu, atkārtoti izmeklējot importu no diviem uzņēmumiem, kas iepriekš tika izslēgti no maksājumu piemērošanas. Komisija turpinās iesaistīties, atbalstot Itālijas eksportētājus, jo jaunās izmeklēšanas uzsākšanas pamatojums šķiet ļoti vājš.

5.7. Filipīnas – aizsardzības pasākumu izmeklēšanas izbeigšana bez pasākumu noteikšanas

2012. gada septembrī Filipīnu iestādes uzsāka aizsardzības pasākumu izmeklēšanu attiecībā uz **cinkota dzelzs un iepriekš krāsota cinkota dzelzs lokšņu un ruļļu** importu. Komisija iesaistījās agrīnā izmeklēšanas posmā, norādot, ka atklātie pierādījumi nav pietiekami, lai pamatotu pasākumu piemērošanu. Izmeklēšana, kas raisīja vispārējas bažas par iespējamo aizsardzības pasākumu instrumenta ļaunprātīgu izmantošanu, tika izbeigta 2015. gada februārī bez pasākumu piemērošanas, pamatojoties uz to, ka konkrētais imports neradīja nekādu kaitējumu pašmāju ražošanas nozarei.

5.8. Ķīna – antidempinga izmeklēšanas izbeigšana bez pasākumu noteikšanas

2014. gada jūnijā Ķīna uzsāka antidempinga izmeklēšanu attiecībā uz **hemodialīzes iekārtu** importu no ES un Japānas. Galvenie ES eksportētāji, kurus skāra izmeklēšana, bija no Vācijas, Zviedrijas un Itālijas. Komisija iesaistījās, Ķīnas iestādēm norādot uz sūdzības tehniskajiem trūkumiem, un sniedza attiecīgajiem eksportētājiem tehnisku atbalstu. Beigās sūdzība tika atsaukta, un lieta tika pārtraukta 2014. decembrī bez pasākumu noteikšanas.

5.9. Ķīna – PTO speciālistu grupas sekmīgs iznākums

2012. gada novembrī ES (un Japāna) bija lūgusi PTO speciālistu grupas izveidi attiecībā uz **Ķīnas** noteiktajiem antidempinga pasākumiem **pret konkrētu nerūsējošā tērauda cauruļu importu**. Komisija bija konstatējusi būtiskus šīs izmeklēšanas trūkumus. Lielākā daļa speciālistu grupas procedūras notika 2014. gadā, bet rezultāti tika sniegti 2015. gada sākumā. Speciālistu grupa savos secinājumos atstāja spēkā vairākas svarīgas ES prasības (Ķīnas nespēja nodrošināt godīgu salīdzinājumu starp eksporta cenu un normālo vērtību, kļūdaina neattiecināšanas analīze). Tiek uzskatīts – lai pareizi īstenotu ekspertu grupas atzinumus,

Ķīnai būtu jāatceļ pasākumi, kas ir pretrunā PTO. Lieta ir pārsūdzēta, un apelācijas institūcija pašlaik pārskata speciālistu grupas ziņojumu.

Speciālistu grupas atzinumiem ir sistēmiska nozīme. Tie izceļ atkārtotas nepilnības Ķīnas veiktās tirdzniecības aizsardzības izmeklēšanās. Šī būs otrā reize, kad ES PTO sekmīgi apstrīd Ķīnas uzliktos antidempinga maksājumus. Saskaņā ar iepriekšējo nolēmumu (DS425) Ķīna atcēla savas PTO neatbilstošās antidempinga nodevas rentgena skeneriem.

Saistībā ar to un pēc plašu publicitāti guvušajām vīna un polsilīcija lietām, kas izskanēja 2013. gadā, nekas 2014. gadā neliecināja par to, ka Ķīnas no jauna uzsāktās izmeklēšanas būtu kā pretdarbība ES uzsāktajai izmeklēšanai. Tomēr tas nenozīmē, ka esam pasargāti no šādas neatbilstošas prakses, tādēļ Komisija šajā jomā saglabās modrību.

6. SECINĀJUMS

Tirdzniecības aizsardzības aktivitātes pret ES vai tās dalībvalstīm 2014. gadā saglabājās līdzīgā līmenī kā 2013. gadā. Lai gan pasākumu kopējais skaits ir samazinājies, jaunu izmeklēšanu un jo īpaši jauno aizsardzības pasākumu izmeklēšanu skaits ir ievērojams.

2014. gadā Komisija turpināja centienus mazināt trešo valstu piemēroto tirdzniecības aizsardzības pasākumu negatīvo ietekmi, iesaistoties gan tehniskā, gan atsevišķos gadījumos arī politiskā līmenī. Dažos gadījumos šāda iesaiste bijusi sekmīga, kā tas aprakstīts iepriekš.

Tomēr daudzas problēmas, kas radušās pēdējo gadu laikā, saglabājas, un dažas pat ir pastiprinājušās, jo īpaši palielinātā aizsardzības pasākumu izmantošana un apšaubāmais veids, kā šo instrumentu vairākas trešās valstis izmanto. Kopumā neattaisnoti tirdzniecības aizsardzības pasākumi nepārprotami ir pretrunā ES atvērta tirgus un godīgi tirgotu preču tirgus pieejamības stratēģijai.

Trešo valstu ieviesti tirdzniecības aizsardzības pasākumiem un notiekošām izmeklēšanām ir būtiska ietekme uz ES eksportu. Tādēļ Komisija turpinās centienus veicināt augstos ES standartus instrumentu piemērošanā arī mūsu tirdzniecības partneru starpā. Tā arī pastiprinās iesaisti un tehniskā atbalsta sniegšanu un konsultācijas ES eksportētājiem, jo īpaši, ja tie saskaras ar iespējamu ļaunprātīgu TAI izmantošanu trešās valstīs. Šie centieni ir pilnībā saskaņā ar Komisijas pārējiem centieniem attiecībā uz pieeju tirgum. Šajā ziņā Komisijas darbība attiecībā uz TAI izmantošanu trešās valstīs ievērojami pārsniedz vienkāršu uzraudzību.